

Brugerrådet
Naturstyrelsen Sønderjylland

Sønderjylland
J.nr. NST-210-00020
Ref. pebth
Den 1. maj 2013

Referat af brugerrådsmøde d. 30. april 2013 kl. 13.30-17.00 Gråsten-skovene, Avnbøl Sned og Fiskbæk Naturskole.

Deltagere:

Carsten Ørnsholt, Haderslev Kommune
Helle Hartmann, Haderslev Kommune
Kristian Toustrup, Danmarks Idrætsforbund
Erna Knöpfl, Sønderborg kommune
Arne Bondo-Andersen, Friluftsrådet
Claus Jørgensen, Danmarks Naturfredningsforening
Jens Hangaard Nielsen, Danmarks Jægerforbund
Egon Iversen, Dansk Ornitologisk Forening
Inge Gillesberg, Naturstyrelsen Sønderjylland
Klaus Sloth, Naturstyrelsen Sønderjylland
Hans-Jørgen Ellemand, Naturstyrelsen Sønderjylland
Peder Bach Thøgersen, (referent) Naturstyrelsen Sønderjylland

Afbud:

Mogens Dall, Landbo Syd
Aase Østergaard, Aabenraa Kommune
Svend Hansen Tarp, Aabenraa Kommune
Vivi Lorenzen, Forsvaret

Dagsorden:

1. Ekskursion i Gråsten-skovene, demonstration af publikumsindsats

- Hans-Jørgen Ellemand orienterede om prioriteringer inden for publikum. Den overordnede ramme for publikumsarbejderne er, at der fortsat sættes på tilgængelighed og fremkommelighed. Der skal ske indskrænkning i udstrækningen af vores faciliteter.
- Hans-Jørgen pointerede, at der er tale om prioritering af indsatsen indenfor den aktuelle økonomiske ramme. Arbejdet med zoner vil først blive igangsat i forbindelse med udarbejdelse af ny driftsplan. Brugerrådet vil blive inddraget i dette arbejde.

Hovedpunkterne i fokuseringen ligger i:

- Hvor det er muligt, reduceres antallet af bomme og kæder gradvist og erstattes af piktogrampæle.
- Antallet af affaldsstativer skal reduceres. Der skal fortsat være affaldsstativer på større P-pladser og ved grillpladser.
- Vejskiltene fjernes gradvist og de plejes ikke med slåning og maling.
- Antallet af bænke reduceres gradvist – fjernes ved forfald.
- Rutemarkering sker ved maling af pletter.
- Antallet af primitive lejrpladser reduceres med 8 pladser, der er således fortsat 22 primitive lejrpladser.
- Der er udpeget 8 lejrpladser, som kan WEB bookes.
- Pleje ved græsslåning reduceres til:
 1. Flader i forhold til facilitetszoner
 2. Stier med henblik på fremkommelighed
 3. Slåning omkring borde og bænke
 4. Græsslåning af P-pladser sammen med vejrabatterne
 5. Slåning primitive lejrpladser og lejrpladser.

2. Ekskursion til Avnbøl Sned, borgerinddragelse og samarbejde.

- Bo Bonde fra Landsbylauget orienterede om hvordan frivillighed, engagement og samarbejde mellem lokale borgere og Naturstyrelsen kan resultere i øgede muligheder for friluftsliv, her konkret anlæg af en danseplads og 1,2 km lang ”Bambussti”. Processen og tankerne for at realisere et sådan projekt blev afdækket. (Se vedhæftelse) Naturstyrelsen Sønderjylland opfordrer borgerne til at komme med lignende projekter.

Brugerrådet anerkendte den store indsats fra Avnbøl-Ullerup Landsbylaug. Det blev pointeret, at det er væsentligt med en lokal ankermand for at sådanne projekter kan få succes.

3. Opfølgning på referat fra sidste møde.

- Ingen bemærkninger.

4. Prioritering af publikumsindsats.

- I forbindelse med udarbejdelse af nye driftsplaner (2014) vil der blive indarbejdet en plan for zoner af friluftsliv på Naturstyrelsens arealer.
- **Stillezonen** er der, hvor Naturstyrelsen ønsker at understøtte den stille naturoplevelse. Her er åben for adgang, men der sker ikke nogen understøtning af store publikumsaktiviteter, f.eks. ingen lejrpladser, facilitetspladser mv. Der vil kunne forekomme faciliteter, som specifikt understøtter oplevelsen af stille natur, f.eks. en enkelt bänk. Stillezonerne moderniserer og afløser B-skovene. En B-skov bliver ikke automatisk til en stillezone, og der kan udlægges nye stillezoner, på arealer som ikke hidtil har været B-skov. B-skovene opretholdes, indtil der er udarbejdet en ny driftsplan.
- **Facilitetszonen** er der, hvor Naturstyrelsen prioriterer fremtidige investeringer i arealindretningen indenfor friluftsliv højt. Her vil publikum ofte opleve at møde andre besøgende eller se spor efter menneskelig aktivitet. Adgangsforhold skal være gode og omfatte flest mulige transportformer.
- **Friluftszonen** er alle de arealer som ikke er enten facilitetszone eller stillezone. Her vil simple faciliteter som f.eks. en mindre lejrplads uden toilet og shelter, enkelte borde/bænke, samt mindre parkeringspladser uden øvrige faciliteter tilknyttet kunne forefindes.

- **Eksempler på aktiviteter der ikke kræver tilladelse:** Almindelig gå-, løbe- og cykelture. En stilfærdig skovtur, der ikke indebærer afmærkninger eller brug af særligt udstyr, ekskursioner med skoleklasser, naturvejlederetur, fugletur, børnefødselsdag, overnatning på de primitive lejrpladser samt ikke erhvervsmæssig ridning.
- **Eksempler på aktiviteter der kræver tilladelse:** Erhvervsmæssige arrangementer, aktiviteter der kræver mærkning, træning med dyr og jagt.

Brugerrådet udtrykte generel forståelse for den aktuelle prioritering. Friluftsrådet havde spurgt til zoner og var tilfreds med, at det afventer driftsplanlægningen. Endvidere udtrykte Friluftsrådet at man ønsker at arbejde på, at der atter kommer flere penge til publikumsområdet.

Danmarks Idrætsforbund ser frem til at B-skovsbegrebet ophæves.

Der blev spurgt til om den almindelige vandre eller cyklist fortsat vil kunne færdes i alle de fremtidige zoner. Det blev bekræftet.

5. Partnerskaber, samarbejder og borgerinddragelse.

- Naturstyrelsen ønsker at øge omfanget og kvaliteten af befolkningens involvering i frivillige partnerskaber. Avnbøl Sned er et eksempel på et godt partnerskab, og Naturstyrelsen Sønderjylland har pt. en del frugtbare samarbejder. Som eksempler på spændevidden indenfor partnerskaber/samarbejder der eksisterer, kan nævnes partnerskabet med Aabenraa Kommune, med projekt skovhjælper, der er et omfattende projekt med aktivering af psykisk sårbare medborgere, og samarbejdet med en privat aktør, vedrørende registrering af redetræer for sortspætte, der udgør et begrænset samarbejde. Vejen fra en idé opstår hos en borger, til der står et færdigt projekt er lang, og det kræver en stor indsats fra alle involverede parter. En god idé der er til nytte for flertallet, lokalt engagement og passende økonomi er nogle af de vigtigste elementer for et succesfuldt samarbejde.

Fremadrettet vil også Naturstyrelsens hjemmeside være en mulig indgang for kommende partnerskaber/frivillighedsprojekter. Hjemmesiden vil blive udbygget, så frivillige via denne vej kan tilbyde arbejdskraft eller bringe forslag/ideer om frivillighedsprojekter i spil.

Brugerrådet tog orienteringen til efterretning.

6. Budget 2013, bl.a. konsekvenser for publikum, vejvedligeholdelse og skovning.

- Et stramt budget resulterer i, at der sker en besparelse på ca. 30% i forhold til 2012 på publikumsområdet. Det resulterer i en prioritering af arbejdsopgaver indenfor området – se punkt 1.
- Vedligeholdelsen af enhedens veje er beskåret med ca. 40% i forhold til 2012. Dette betyder at publikum vil kunne møde mere ujævne veje end de hidtil har oplevet – specielt i forbindelse med skovning.
- Skovningsaktiviteterne og fliushugningen er opjusteret med hhv. 15% og 40% i forhold til budget. Der er søgt om gennemførelse af et par større renafdrufter i hugstmoden nåletræ for at kunne opfylde de økonomiske krav.

Danmarks Naturfredningsforening udtrykte bekymring for kombinationen af øgede skovningsaktiviteter kombineret med mindre vedligeholdelse af vejene.

7. Eventuelt.

- Helle Hartmann, Haderslev Kommune, informerede om hvor der ifølge vandplanerne er planlagt indsat på Naturstyrelsen arealer indenfor Haderslev Kommune.